

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. PÁL ERNŐ

ÜGYVÉD.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: Fülel Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A béke álarca alatt.

Lex imperat. A törvény uralkodik. Ez az alkotmányos államélet legfőbb és legkérlelhetetlenebb principiuma. A törvényben a közakarat érvényesül, mely a nemzet és a fejedelem egyetértéséből meríti erejét. Ennek a közakaratnak pedig mindenki engedelmességre tartozik, legyen király, miniszter, képviselő vagy egyszerű honpolgár. Nálunk azonban kinevetik és megtagadják ezt a principiumot. Itt nem a nemzeti közakarat, nem is a törvény, még csak nem is a parlamenti többség, hanem egy törvénytelen kormány parancsa dönt. A Bécsből kivezényelt vigécek miniszteri tarsolyával és kezükben a stymfalisztói vastollakkal, vakon rohannak neki az ősi alkotmánynak, törvénynek, közszabadságnak, sajtónak. Miért? Mert Bécs úgy akarja, a kamarilla diktál és az emberi érzésükből kivetkőzött svargelb vitézek engedelmességre kényszerítik.

„Und der Kaiser absolut,
Wenn er unsern Willen thut!“

Egy titokteljes hatalom, mely ugylátszik öröklétű, bénítja meg évszázadok óta a nemzetet. E hatalom az a klikk, melyet közismert nyelven kamarillának neveznek. Csernátony Lajos, a „Rovás“ egykori írója azt írta, mikor még ellenzéki volt, Tisza Kálmán idejében, hogy van a politikában „egy sötét lyuk“, melybe nem lehet beletekinteni s melyből, hogy mi ugrik ki, sohase lehet tudni. Ez a kamarilla. E rettentő hatalom okozta azt, hogy immár egy éve lesz, hogy a nemzeti közakarat nem érvényesülhet; a parlament erőnek erejével tönkre van téve és e rettentő hatalom az ő borzasztó kezével dirigálja, hogy a nemzet ellen felvonuljanak azok, kiknek se Istenük, se hazájuk, se elvük, se semmijök nincs. E rettentő hatalom mozgat meg minden követ, hogy a nemzetet letörje, megalázza, sőt attól se retten vissza, hogy forradalomba kergesse.

Kormánybiztosok jelennek meg a városokban, letartóztatnak boldog-boldogtalant, kik egyebet nem tettek, mint egy bitang, hazaáruló firmát jól elraktak. A megyékben szűrik a főispáni kinevezésekkel az elégtelenségek amugy is felpaprikázott hangulatát. A külföld, a mely ugyis képtelen dolgokat szeret

irni rólunk, hadd szörnyűködjék, hogy ez az „ázsiai barbár faj“ még most se civilizálódott és mint néhai jó Tissot írta, hogy a hunnosok most nem „villogó gatyákkal“ gyilkolják egymást, hanem lassu méreggel, az abszolútizmus szülte „népjogok“kal.

S mindezen „áldott“ állapotok a béke álarca alatt mennek végbe. Mert ki akarja Magyarországon őszintén a békét? Rázengi majd a fizetett bérentoll, meg a „kitünően“ informált külföld, hogy Fejérváry és társai.

A béke ellen agítálnak gróf Gátya, Paprika herceg és Pörkölt herceg, továbbá asszisztálnak hozzá a „jogászen und kanászen“. Pedig dehogy is van így a dolog. A külföld előtt csakis a szegődött bérért szolgáló vigéctrupp diszkreditálja nemzetünket. Nem békét akar ez a gyönyörűségecs banda, hanem még nagyobb fölfordulást.

Mert nem igaz, hogy Bécsben nem látnak tisztán s nincsenek tisztában a helyzettel egy év után. De az a százados konokosság, az ugynevezett „copf“ az, ami miatt nem akarnak engedni. A mostani helyzetet is véletlennek nevezik; szerintük véletlen az, hogy a magyar nemzetnek végre kinyílt a szeme és megváltoztatni akarja a régi, korhadtt rendszert, mely majd negyven év óta Bécs érdekeinek hü szolgája és uszályhordozója volt; véletlen az, hogy a nemzet jogait meri követelni s a törvényben gyökeröző intézményeknek szigorú végrehajtását kívánja. Ezek után mi mit nevezünk véletlennek? Véletlen az, hogy a Habsburg-Lotharingeni ház tagjai ülnek a trónon, véletlen, hogy Ausztriával közös kenyéren élünk, véletlen, hogy csak eddig a debreceni megyefőnök húzta ki a lutrit, s a többi ép bórrel menekült meg a szuronyerdő védelme mellett, véletlen... de nem folytatom, hisz az is véletlen akkor, hogy mi nem 1848-ban, vagy a mohácsi vészkor születtünk.

Az is véletlen talán, mikor a király ezeket mondja: „Ich gebe keine concessionen!“ (Nem adok engedményeket!) Hát akkor mit keresnek a béke álarca alatt Lukács László, József főherceg, meg ujabban Wekerle exminiszterelnök? Csak nem gondolják ezek a jó urak, hogy a magyar nemzet semmiért leszerel? Avagy abban hagyja a küzdelmet. Soha!

Lám milyen jó, hogy Chlopy óta e szállóigét megtanultuk s nem fogjuk elfelejteni — soha. A nemzetnek békére van szüksége, de nem olyan áron, amint azt Bécsben szeretnék. Áldozatokat hozni nem vagyunk hajlandók, elég áldozatot hoztunk 400 év óta folyton, nem érdekeljük-e meg, hogy a nemzet többségének törvényadta jogát teljesítsék? — Ezt az áldozatot Bécs nem tudja meghozni? Folyton mi tegyünk engedményeket, ők soha? Hol van itt a méltányosság elve? Nem, bécsi uraim, így nem lehet békét teremteni s így éppenséggel nem lehet az annyira hánytorgatott nagyhatalmi állást fentartani.

Ha béke lesz is — mert valahogy lesz, mert még sehogy nem volt sohase — azt is csak 48-as alapon reméljük.

A mult és jelen eseményei eléggé meggyőzhettek mindenkit, hogy nemzetünk boldogulása többé a 67-es alapon nem lehetséges. Ezért kellett szétmállania a szabadelvűpártnak és ezért szaporodott a függetlenségi párt 184 tagra. Az 1867. évi XII. t.-c. csődöt mondott. Mert a nevezett törvény nem a kormányok, hanem a nemzetek közötti egyezségről beszél. A nemzettel, mint látjuk, meg egyezni nem tudnak még a legkipróbáltabb békeangyalok se, sőt garancia sincs arra nézve, hogy létrejöjjön valamely megoldás. Akkor előáll az önrendelkezés. Ezt mondja a törvény. Már pedig lex imperat.

Azt mondják a béke álarcai, hogy ha rögvést nem lesz béke, hát feloszlatják a képviselőházat. Nem félünk a választásoktól, mert mi a jelen körülmények után a teljes függetlenségre törekszünk. A magyarok Istene segítsen meg minket e törekvésünkben.

K. Mártonffy Imre.

A politikai helyzetről.

Az abszolútizmus küszöbén.

Erölködik a darabont-kormány. Nehány politikai kalandor huszmilliónyi nemzet felett akar abszolút hatalmat gyakorolni. Ezek az Istentől elrugaskodott haladó-köri alakok nem látják, nem nézik a cél kivihetlenségét, csak azt tekintik, hogy a nemzet türelmes, nem lázong, sem nem fegyverkezik. Lépésről-lépésre ez ad nekik bátorságot, hogy az országgyűlés s ez által a nemzet al-

kormányos jogát elrabolják és a törvény világos kitérítésével külföldi szerződéseket kössenek, ezért kényszerítik Magyarországra a vámközösséget. Pribékjeiket pedig a nemzet fiaiból álló tisztességes fegyveres erővel őriztetik, épen úgy, mint Oroszországban Trepovékat. Most egy gazembert keresnek, aki Bach és Schmerling hóhértanára vállalkozzék. Fejérváry, a vén bakancsos belefáradt és ezt így hirdette a haladó-körben:

— Fáradt vagyok s alig várom, hogy a Felség fölmentsen a nagy munka alól, amelyet a kötelesség szava rám parancsolt. De jaj az országnak, ha a helyemet elhagyom. Utánam már csak katonai uralom következik s én azért nem fogok szerepet vihetni, mert erre nálam erősebb vállak kellene.

Szegény Fejérváry az utolsó mondat után ökölnyi nagyságu könyvet pottyantott.

Khuen-Héderváry, a granicsár megsettenkedik, szimatol. A napokban Tisza Istvánt felkereste, mert a király utódjául őt szemelte ki. Tehát Khuen-Héderváry, a bukott miniszterelnök lenne az abszolútizmus főmatadora, ha Tiszáék támogatnák. Tisza azonban kijelentette, hogy ő és pártja törvénytelen kalandokba többé nem bocsátkozik. Elég volt egyeilen egyszer.

Bihar honvédelmi ügyvivő és Pitreich közös hadügyminiszter immár megállapodott, hogy a csendőrséget miként egészíthetik ki a katonasággal. Másfelől pedig bécsi hírek szerint a külföldi kereskedelmi szerződéseket csakugyan törvény ellenére, rendeleti úton életbeléptetik. Minden jel arra mutat, hogy a nyílt abszolútizmus küszöbén állunk.

Mit jelent az abszolútizmus? Ez nem egyéb, mint a formában is nyílt alkotmánytörés, ami most leplezve ténylegesen folyik. Egy kis formasértés, amilyent Tiszáék elkövettek ama nevezetes pezsgőmámoros estén: Perczel Dezső zsebkendőlobogtatása mellett. Most is készül egy vagy több nyilvános formasértés. Erősebb mélyrehatóbb az eddigiekénél. Ki vállalkozik rája? Keresnek egy gazembert! Jelentkezzék sürgősen. Nem kell félnie. Valahány szurony és ágyu: mind őt fogja őrizni. A fegyházakból is elvonják majd az őrséget — az ő tiszteletére. Ugy illik ez a legnagyobb gazemberhez, akinél méltóbb őrizni való sem Vácson, sem Szegeden, sőt még Illaván sem akad.

Apponyi gróf Miskolcon.

A nemzet vezéreinek legfáradhatlanabb munkása, gróf Apponyi Al-

bert résztvett a borsodmegyei függetlenségi párt nagygyűlésén és ott élénken megvilágította a válságigazi okait. Bécs ugyanis a kiegyezést fennállása óta meghamisította, a magyar nemzet jogai annak keretében soha sem érvényesülhettek. Amikor évtizedek békés várakozás, törekvések dacára sem tudott az ország jogaihoz jutni, végre felnyitotta a nemzet szemé. Az eddigi szabadelvű többség Ausztria szolgálatában állott és félrevezetvén a nemzetet, megakadályozta előhaladását, törekvéseinek kielégítését. Fejérváryék intrikálnak és most immár valószínűleg levetik az álarcot s nyíltan fogják a törvényeket megszegni. E miatt nem kell jajveszékelnünk. Talpra kell állani és fokozott ellenállással megvívni a küzdelmet a nemzet jogaiért. Hosszu harcra kell elkészülni, de minél szívósabb és kitartóbb a nemzet, annál dicsőbb lesz az eredmény. Béke csak akkor lesz!...

A képviselőház feloszlata.

Erről is komoly hangok emelkedtek, különösen a szabadelvű-párti körökben. Bizonyosra hirdetik, hogy még e hónapban megtörténne a képviselőház feloszlata. Próbálják meg a darabontok és rendeljék el az új választásokat, hogy még egyszer amugy Isten igazában: ítéljen a nemzet. Akkor a 48-as függetlenségi eszmék győzelme még bizonyosabb lesz, ha minden egyes választó mellé Uchaciust állítanak is.

Glosszák.

Az államok szövetsége egy államfő alatt soha sem az erő, hanem a gyöngesség jele és következménye. Nem is egészséges állapot, mert bármily részrehajlatlan és igazságos is az uralkodó, sohasem tudja magát teljesen emancipálni a faji és nemzeti rokon vagy ellenszenv befolyása alól. Teljességgel kivihetetlen, hogy mikor az egyik állam ügyeit intézi, olyankor ne a másik uralkodójának agyával gondolkozzék és szívével érezzen.

Csinálhatunk erős és felremagyarázhatatlan törvényeket az uralkodó külön közjogi személyiségéről, de a valóságban a közjogi személyiséget a fizikai személytől elválasztani nem lehet. Ez az oka, hogy a gyöngébbik állam érdekei alárendeltek az erősebbik érdekeinek. Ez szükségszerűleg vagy a gyöngébbik fél teljes beolvasztását, vagy a szövetség felbontását, a teljes szétválást vonja maga után. Addig is, míg ez megtörténhetik, a viszálykodás és féltékenykedés a két állam közt szinte állandó s valósággal megbénítja vagy egyik, vagy másik vagy esetleg mindkettő egészséges fejlődését. Irszország már teljesen be van kebelezve Angliába, a finnek alkotmánya csak névleg él még. Norvégia idejében észrevette a veszélyt, mely állami létét a Svédországgal való unio folytán fenyegette és felbontotta a veszélyes köteleket. Mi négyszáz év óta vergődünk Ausztria hálójában. Vajon mire jutunk?...

Fejérváry még mindig a törvényesség álarcában tetszeleg magának. Nagy hangon kijelenti, hogy a nyílt abszolutizmus bekövetkeztekor távozik egész kabinetjével együtt. Ezt azonban érdemszámba senki se vegye. Hiszen az volt ennek a válogatott társaságnak egyetlen célja, hogy előkészítse a teljes önkényuralmat.

Mennek, de nem azért, mintha alkotmányos érzületük és törvénytiszteletük nem engedné, hogy tovább maradjanak, hanem azért, mert meggették köteleességüket s a kamarilla azt hiszi, hogy most már nélkülük is elbánnhat velünk.

A haladó párt azonban, mely kizárólag a volt szabadelvű párt szeméjéből verődött össze, hozsannával fogja fogadni a katonai diktatúrát is. Hiszen csak a — gazda változott, a nyelvek ugyanazok maradtak.

Bodrogközi.

Tungilogia.

(Gomba-szemelvények a Székely Ujság-ból.)

Aki ért valamit a természet-törtéthez, az bizonyára nálunk januárban, gombáról levén szó, sok száritott, mérgevesztett gombára gondol. Pedig hát nem úgy van, mert az én szemelvénygombáim nem természetesek, hanem megrendeltek, s nem mérgevesztettek és száritottak, hanem hogy jobban hasonlítsanak az igaziakhoz, a nyáriakhoz, nyersekek, sőt büzös nedvűek, akár azok, melyeket a nép maszlagoló erejük miatt, bolondgombáknak szokott nevezni. A természet-törtétele pedig a nép által — hej a nép helyesen figyel és nevez — több fajtáját különbözteti meg. Az előkelőbbek közül feltűnő gombák: a pöfetegek, galócák, szömörcsögök és könnyező fagombák, az alsórendűek megelégedtek együttesen a bacillus névvel. Sőt az elnevezés alosztályokat is különböztet p. o. a szömörcsögök közt: a szemtelen szömörcsögöt stb. Még megjegyezve azt, hogy minden gombának éltető eleme az élősdiség, vagy rothadt tárgyon, vagy élőszerkezeten, kedves időjárása az esős, ködös, zavaros idő, most pedig januárban a természetes gomba azokat nem kapja meg, de mert rothad valami Dániában és elég borús a politikai láthatár, hát papíron teremnek az én gombáim úgy az első rendűek, mint alsórendűek. És én ezeknek seregéből szemeltem ki néhányat tanulsággal.

Azt mondja ugyanis a Székely Ujság vezércikkelye, hogy a függetlenségi pártnak nem kell a többség, hazafiúi aggodalomból, mert nem is tudná mit csinálni vele. Ha akarná is a többséget, nem lenne ereje stb. Mi ez az állítás gombanyelven, hanem a pöfetegek, még pedig nem a minor, hanem a major. Azt mondja továbbá, hogy a kiegyezés felbontásához nem alkotmányos többség kell, hanem erő, tehát a hol az erő, az felbonthatja. Lám itt meg a ga-

lóca mérges nedve csepeg, maszlagolja azokat, kik beveszik, amott a pöfetegek puffog, hogy észrevegyék.

Tovább menve, a koalíciónak azt a tanácsot adja, hogy ne taktikázzék, hanem lépésről lépésre küzdjön s ha a ma nem alkalmas az első lépésre tessék várjon holnapig stb. Ez már a gombák országában igazi szemörcsög, mely magasra nő, hogy mindenki lássa és nem átalja a koalíció országos, sőt európai hírű vezéreinek tanácsait ajánlani — kik között helyet foglal egykori minisztere Wlassics Gyula is. Ja! ilyen időben a kenyérmorzsza is megnő. Ráülepedik a penész, addig-addig duzzad, míg ember nagyságu lesz.

Valaki pedig a „Belföld“ rovat alatt azon siránkozik, hogy a koalíció vezérei sérelemnek tartják, hogy Drill bíró előre elkészített ítélettel marasztalta el Fazekas főjegyzőt s ők is illet akarnak elkövetni az országgyűlésen, hol a hónapok óta elkészített ítéletüket szeretnék a kormány fejére citálni. Oh szentgyűgyűség! Hogy lehet e kettőt párhuzamba állítani? Igazán csak ezt is gombamódrára lehet. De már nem pöfetegek, nem galóca s nem is szemörcsög, hanem a könnyező gomba módjára. Ez a bestiális gomba az, mely a régi, még inkább az újépületekbe veszi be magát s ott észrevétlenül sorvasztja a házat, saját könnyével pótolva a nedvességet, hogy rothasszon. büzt terjesszen s így üzze ki a ház lakóit. Még jó szerencse, ha a régi házak szilárd és jó anyagból épültek, mert akkor még nem kell földig rombolni, csak javítani, de a gyenge alkotmányt biz az tönkreteszti. Az ilyen alattomos gombák támadják meg nemcsak az épületrészeket, hanem a lakók egészséges eszejárását is.

Nézzük csak tovább a Székely Ujság rovatait, melyet saját maga, békeszerző ujságnak szeret feltüntetni. A Politikai Krónika, Koalíció diadala? e cikkelyek mind duzzadnak a krisztusi szeretet hangjától. Tüzet akar oltani tüzokádással! Báfőkirálybíró, s ritkán áll kettő alatt,⁴⁰ de mellette mindig több alkirálybíró van megnevezve. A három székből volt mindegyiknek egy olyan alkirálybírója és jegyzője.⁴¹ Rendesen ugyanazon fő- és alkaptány alatt áll a három székek⁴² és hogy a közös gyűléseket mind a három székek egy királybíró és főkapitány előlülése mellett tartott, természetesen, de tartottak néha külön is gyűlést, mint pl. a fontos Zabolai gyűlés 1466-ban.⁴³

E szerint a három székek egymás mellé volt rendelve és törvénykezési, valamint katonai tekintetben egyik sem nélkülözötte önállóságát, csak hogy ugyanazon főhivatalnokoknak voltak alárendelve.

Aranyos-székek székely telepítés volt, a tordai vár birtokán, az Aranyos folyó mellett. A földet II. István király ajándékozta a kézdi székelyeknek tanúsított hűségükért és vitézségükért. A székek, mint 7-ik, ugyanazon előjogokat és kiváltságokat élvezte, mint a többi; volt saját kapitánya, szolgabírója, királybírója és esküdtje. Jus regium 1562 előtt nem volt itt. Az adománylevelében az ajándék visszavonhatatlannak van jelezve. Hadkötelezettség, öröklési jog és adómentesség tekintetben az aranyosiak semmiben sem különböztek a többi székelyektől.

(Folyt. köv.)

A „SZEKELY-UDVARHELY“ TÁRCÁJA.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig

Irtta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(Minden jog főtartva.)

(4. folytatás.)

Csik- és Gyergyószékek szoros kapcsolatban álltak egymással mint székek, már 1463-tól fogva, és oklevelekből nem lehet megállapítani, hogy mikor történt meg köztük a széki különállás. Még azt sem lehet megmondani bizonyosra, vajon minő viszonyban voltak egymáshoz, amennyiben különállásukat illetőleg is csak külön törvénykezési járásról lehet szó köztük, miként ezt a földrajzi helyzetük is magával hozza. Különböző esküdtzsékek fennállására nézve adatunk nincs, de ilyenek meglétére más hasonló esetekből lehet következtetni. A hadi szemlelistákban a fegyverfoghatók külön-külön vannak bejegyezve. De másrészt adatokból teljesen kimutatható, hogy a két székek 1562 után is egy főkapitány és egy főkirálybíró alatt állott mindig.²⁹ Alkirálybírója nyilván mindegyik székek volt egy-egy.³⁰ A székgyűléseket közösen tartották,³¹ székek és gyűlés hely Csik-szereda volt. Jóllehet a két székek között a jó egyetértés évszázadokra nyúlik vissza, mégis a XVIII. század végén a gyergyóiakat különválási vágyak fogták el, úgy, hogy az országgyűlés e miatt kénytelen volt

nekik odaszólni. T. i. a gyergyóiak kezdtek a főhivatalnokoknak ellenszegülni, székgyűlésre nem mentek el s Csikkal együtt, ősi szokás szerint, vonakodtak közösen adót fizetni. Azért az országgyűlés a lázadás következményei alatt figyelmezteti és utasítja őket, hogy a gyűléseken jelenjenek meg, fizessék az adót, fejedelem és főhivatalnokok iránt tartozó engedelmisséggel viseltessenek s egyéb a haza közjaját illető dolgokban Csikkal egyetértőleg járjanak el.³²

Fel- és Alcsikra Csikszékek a XVII. században szakadtak. Voltaképpen 1634-ben,³³ mert ettől az időtől fogva fordulnak elő aztán bővebben az oklevéli adatok.³⁴ Nincs meg azonban az a székgyűlési határozat, amely szerint a felosztás megtörtént. De annak következtében két járásra különült a székek egyiknek volt egy-egy alkirálybírója, egy jegyzője³⁵ s esküdtjei. 1604 óta Alcsiknak több királybíróját sorolja fel Benkő; Transilvania Specialis, Siculi etc. 215. lapján; 1676-ban mint Felcsik-székek vicekirálybírója tesz esküt a fejedelemlnek Bodó Mihály.³⁶ Ebből következtetni lehet, hogy mindkét székek volt egy alkirálybírója és esküdtje vagy ülnök, tehát önálló járásbíró-sága. 1685-ben a fejedelemlnek egy meghatalmazottja parancsot ad ki a katonai mustrára; és pedig Felcsikon egy csütörtök nap, Alcsikban

egy péntek napon történt a hadi szemle.³⁷ E szerint a székek akkor már a hadi szemle miatt is két részre volt osztva. Minthogy a hadiszemle tartásakor a nagy embersokadalom azt a helységet, hol a mustra és vizsgálat tartatott, rendszerint erősen megdulta-gázolta, azért az eljárás egyszerűsítése végett egyszerre nem az egész székek legénységét hívták össze.

A székeknek anya- és fíuszékekre való osztásában az a szándék ismerhető fel, hogy úgy a tisztviselőkre, mint a közönségre nézve meg akarták ezzel könnyíteni az igazgatást és a bíraskodást.

Sepsi, Kézdi és Orbai székek a XVI. század második feléig egészen önállóak és egymástól függetlenek voltak. Számos oklevél tanúsága szerint mindegyik székek saját kapitánya és dullaója és a Zabolai határozat szerint, saját törvényseke és esküdtje volt; önálló székgyűléseket tartottak s azokon döntöttek el saját ügyeiket. A hadi mustrát mindegyik külön tartotta s mindegyik önállóan hajtotta be az ökoradót.³⁸ A székelyföld 7 székek közül ez volt az a háromszéki 3. A fejedelem levelei 1562. után rendszeren a 3 székek tisztviselői stbbihez vannak címezve. A főkirálybíró áll rendszeren a 3 székek élén; ő egyszersmind s többnyire v á r h e g y i várkapitány is.³⁹ És 1602. óta a három székek mindig egy és ugyanazon

rányt játszik a fenevad. Ezen cikkek eszembe juttatták azon komondorokat, melyek megnyalják a felkelő holdat és az ember nem érti őket másképp, mint „a pálosi komondorok” c. elbeszélés mondja, hogy azért ugatják az ezüstös, méltóságosan járó holdat, mert kutyafelfogásuk nem tudja elképzelni azt, hogy létezzék valaki, kinek nincsen szaga. Pedig hát jöhet idő, hogy ép a pálosi komondorok fogják legelőbb észrevenni, hogy a koalíciónak — akarom mondani — a teleholdnak is lesz valamelyes szaga, a mikoron az ugatást farkcsóválás szokta felváltani. Hát ez biz az állattanba való volna, de megjárja gombának is.

Az igazi csöppségekből t. i. a mikroszkopi bacillusokból is bőven termel az említett ujság. Ezek már az élszervezet gombái, melyek lázzal, köznyelven nyavalyával gyötrik gazdájukat s azért ütnek másfelé, mint a sanda mézárós.

A mint minden gombának közös jellemvonása az, hogy a világosságot nem tudja értékesíteni, ugy ezen szemelvény gombák is mind arra való, hogy akadályozzák a világos látást. Ép ezért vigyázz székelyem az ujság gombáira.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ha győzni akarunk...

Ha győzni akarunk
Férfiás erélylyel:
Hagyjunk fel már a sok
Szószátyár beszéddel;
Mert a míg a szánk jár
S gyávan hadonázunk —
Osztrák bandita nép
Felgyujtja a házuk.

Mit eddig nem látott
Most a vak is látja:
— Ki a megrontója
És ki a barátja.
Kik ma is aljasok
Mint a multban voltak —:
Mind ki kell irtani
A honárulókat.

A míg osztrák bérenc
Egy is mozog köztünk: —
Istenért hazáért
Mindhiába küzdünk.
Először ezeket
Itéljük halálra:
Kötelet, kötelet
A gazok nyakára.

(Debreczen.)

Király Péter.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— **Kossuth Ferencnek** a diszpolgári oklevelet február hó 4-én délelőtt adja át az e célra kiküldött bizottság. Indulás a helybeli pályaudvartól február 3-án délután 3 órakor lesz.

— **A nőegyesületi fillérestélyek rendezőit** tisztelettel kérjük, hogy a lehető tévedések, félreértések és bántódások kikerülése, valamint az érdeklődő közönség kellő tájékoztatása végett is, sziveskedjenek a fillérestélyek programját és az azok lefolyásáról szóló rövid tudósítást a rendező elnökhöz és lapunk szerkesztőségéhez hetenként pénteken délig beküldeni. A műsor és a tudósítás beküldésének elmulasztása

miatt csak hallomás útján értesülünk a felől, hogy az elmultszerdán is, dacára annak, hogy szini előadás is volt, szép közönség gyűlt össze, és élvezettel hallgatta a jól átgondolt és szépen előadott komoly szavalatot, valamint a „zongora mellett” c. zenekísérettel gyönyörűen elszavalt melodramát is! Rendezőknek és szereplőknek elismeréssel adózunk és gratulálunk.

— **Egyházi adókvetés.** A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház kebléi tanácsa ezton is tudomására hozza a református híveknek, hogy az 1906-ra szóló egyházi adó ki van vetve és a lista a lelkészi hivatalban bármikor megtekinthető. Neta láni felebbezések 1906. január 28-ig jelentendők be.

— **Tejszövetkezet és tea-vaj nálunk.** A kobátfalvi tejszövetkezet után most indult meg a második: Székelymagyaróson Rozsondai István elnöksége alatt. A tejszövetkezetet Kovács János kirendeltségi vajmester állította be, ki jelenleg is künn dolgozik. Ezen szövetkezet által előállított tea-vajat Székelyudvarhelyen a Haab és Heltz cég veszi át és becsátja izléses kiállítású, a tejszövetkezet címkéjével ellátott pergament papirba csomagolva $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{16}$, $\frac{1}{2}$ kilogrammos téglákban forgalomba. Ezzel városunk közönségének régi óhaja teljesül és most csak a fogyasztó közönségnek pártfogása szükséges, hogy a kereskedők vállalkozása sikerüljön is. Ha a közönség a vállalkozást fölkarolja és a vajat vásárolni fogja, akkor a miniszteri kirendeltség megbízottja a pár napal később induló homoródszentpáli és a homoródabásfalvi tejszövetkezetek tea-vaját is itt fogja értékesíteni. Az abásfalvi tejszövetkezet egyttal juhturógyárat is létesít, tehát ezentul nem lesz szükséges a csemege juhturót idegen megyéből kereskedőinknek behozatni.

— **A haladó-párti ujság Judás-pénze.** A haladó-párti »szemét« ujság egyre számolgtatja a 73-akat, akár csak a Krisztust eláruló Judás harminc pénzét s a végén is arra az eredményre jut, hogy ha az »eltartottak« nem szavaznak a császári biztos beiktatása mellett: az ellenzéknek 2 szótöbbsége lett volna. Az igennel szavazott bizottsági tagokat — a hivatalos névjegyzéktől eltérőleg — kinevezte »független« birtokosoknak, holott nem egy jegyző, községi bíró, pénztárnokok, s más presszionálható hivatal viselő egyén akad közöttük. No, de a ferdítés, haladó párti szokás...

— **Diák-bál.** A ref. kollegiumi diák-bál rendezősege ez uton is értesíti a közönséget, hogy febr. 3-án rendezendő táncmulatságra a meghívókat már kibocsátotta, akik tévedésből nem kapták meg, de arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez.

— **Tisztujtó közgyűlés** Még egyszer figyelmébe ajánljuk az érdeklődő tagoknak, hogy a 30 óta fennálló helybeli jótékony nőegyesület ma (vasárnap) d. u. 2 órakor a vármegyeháza kistermében, előbb választmányi és nyomban azután tisztujtó közgyűlést tart. Az elnökség.

— **Nevelde-bál** Csakezelőtt néhány esztendővel is, igen fényesen sikerültek a református leányiskolai, ugy nevezett »nevelde-bálok«. Közlebbbről az iskola nem tartott ilyen bálokat. De ezen évben ismét rendezni fog. Csakhogy most hangverseny nyel köti össze és nem is az iskola termében, hanem a Budapest szállodában fogja megtartani. A multság előkészítésére kiküldött bizottság egy meglepő, változatos és magas művészi színvonalon álló program előkészítésén fáradozik. Mihelyt a kellő előkészületek meglesznek, azonnal megalkul a szélesebb körű rendező bizottság is. A multság idejéül március első vagy második szombatja van kijelölve.

— **Nyilatkozó tanítók.** Vármegyénk törvényhatósági bizottságának hat állami tanító tagja van, akik mindnyájan kétségtelenül jó hazafiak, mert egy magyar tanító — még ha állami jellegű iskolában tanít is — csak kifogástalan, becsületes gondolkozásu magyar lehet. Azonban tanítóink nem csupán hazafiak, hanem családapák is. Szerényke fizetésük van. Noha inkább megérdemelnék a főispáni fizetést, mint bármelyik megyefőnök. Mert amit ők nagy és nemes törekvéssel a nép között egy emberöltőn át (nem a haladó embert értjük!) teremtettek, egy-két év alatt képes lerombolni a simulekónyság mezében, de a »szelid nyomás«-okkal dolgozó bérenchad. Mint mondók — szerény a fizetésük, óriási munkát kell teljesíteniök. Aztán a legkisebb folt sem eshetik közéleti munkájukra szigorú »megtörítés« nélkül. Ez a »megtörítés« azonban sokkal súlyosabb lehet, hamég a tanfelügyelő ur is neheztelni talál, aki — ugy látszik — mostanában hivatásával összeférhetőnek tartja, — mert az alkotmány ellenes és így törvénytelen kormány neki még közvetlenebbül adja a »szelid nyomás«-t — hogy belső meggyőződésével meghasonlásban állva, — nyiltan, és suba alatt — apró-cseprő »szivesség«-eket tegyen a magyar hazafiság rovására. Aki mélyebben lát az egymásból kifolyó bűnös akció fenekére, ugyancsak megérti: Beke Albert, Hetser Kalmán, Kovács Mihály, Szász Ferenc, Török Ferenc és Veres Mózes állami tanító urak »Nyilatkozat«-át... Végtelenül elszomorító, hogy még egy olyan iratot is alá kellett írniök, mely tiszta meggyőződésükkel bizonyára ellenkezik... Nagy baj a szolgálati pragmatika hiánya s azon körülmény, hogy az állami tanítók — tanfelügyelői közbejárásra — bármikor áthelyezhetők, sőt fel is függeszthetők. Másképp lehetetlennek tartjuk, hogy magyar tanítók így nyilatkozzanak a mostani zugkormány törvénytelen eljárásairól: »minket egyedül a lelkiismeretünk presszionált arra, hogy a törvényes, tehát alkotmányos rend hazafias védelmére siessünk«. Az isteni gondviselés bocsássa meg tetteket, és fordítsa az igazság jó útjára nemesebb ügghöz méltó figyelmüket!... De érje megvetés, Isten sujtó büntetése azokat, akik ily szánalmas helyzetet teremtenek a becsületes hivatás betöltésére érdemes hazafiaknak!... Most kezdjük érteni,

hogy a tanfelügyelő ur miért tartott oly szánandó kuglipredikációt a »jellemképzés« alkalmából s miért nem tartja célszerűnek, hogy a törhetetlen hazafiságukról sokszor tanúságot tett tanítók most a történelmi nagyságok példájára buzdítsák a növendékeket... »A milyen a pásztor, olyan a nyáj« — tartja a közmondás. A tanfelügyelő urnak 48-as 49-esből haladó pártivá kellett lennie — hivatalból. Azt akarja tehát, hogy vármegyénk székely tanítósa is olyanná váljék. A haladópartiak előtt pedig semmi sem szent, mert hiszen a nemzetközi »hazátlan bitangok«-kal egy tejet szopnak... A cuclis dajkájuk is egy és ez a híres Kristóf(fy). Erős a reményünk azonban, hogy az állapotok megváltoznak s mindnyájan leszünk egyértelemmel és egyet fogunk akarni: Magyarország függetlenségét; megtisztulván az arany minden salaktól — a hazaszeretet izzó tüzeiben. Adja Isten mielőbb!...

— **Iskolai szolgálai állás.** A székelykereszturi állami tanítóképzőnél rendez szolgálai állás van üresedésben. Pályázati határidő február 20. Kötelességek: az intézeti helyiségek seprése és fütése, a lámpák tisztogatása, az udvar tisztántartása stb. Előnyben részesülnek, a kiknek az 1873. évi II. t. c. értelmében kiállított s polgári alkalmazásra jogosító kiszolgált katonai altiszti bizonyítványa van. A kérvény az igazgatóságnak nyújtandó be következő melléklettel: 1. születési bizonyítvány. 2. Hatósági orvosi bizonyítvány. 3. családjában fertőző betegség nem fordul elő. 4. magyar honpolgár. 5. magyarul ír és olvas. 6. rendezett anyagi viszonyok s kifogástalan erkölcsi élet.

— **Polgári fillérestély.** A polgári önképzőkör e hó 22-iki (hétfői) fillérestélyét Pék Róza, Vladár Róza, Jakab Ignác és Vladár Sándor rendezik. Dr Kovács Albert felolvas, Baranyai Margit énekel, Papp Erzsébet és Gergely György szaval, Szemerjai Lajos monologot ad elő. Az estélyen Kónya Sándor zenekara játszik.

— **Városunk közlirtokosainak gyűlése.** A Székelyudvarhely városi birtokosság február hó 11-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a városi tanácsteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre az érdekelt birtokosokat ezennel meghívom. Tárgy: egy nagyobb, mintegy 240 holdnyi birtok megvétele feletti határozat. Székelyudvarhely, 1906. január 20. Hlatky Miklós, birt. elnök.

— **Szabad liceum.** Vasárnap a polgári körben Spaller József szakiskolai tanár tartott előadást a találmányok és felfedezések köréből ipari tekintetben. A szép számban megjelent érdeklődő közönség nagy figyelemmel hallgatta végig az érdekes előadást, melyet a himnusz eléneklése előzött meg és végül a szózáttal fejezték be. A legközelebbi előadás ma (vasárnap) lesz.

— **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán fele kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így: Gróf Auersperg, Hippoliti báróné, Daun Kapó Karolina grófné, Györffy gróf, Markovits báró, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kalmán gróf stb., kik mind azt írják, hogy e páratlan szer régi köszvé-

nyes és csuzos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvegje 2 K, Zolán B. gyógyszerteráiban Bpsten, Szabadságtér.

— **Rajzcsetek**, író és rajzeszközök legnagyobb választékban, olcsó szabott árak mellett: Betegh Pál és Társa könyv-, papír-, író- és rajzszerszerezésében Székelyudvarhelyt.

— **A helybeli jótékony nőegylet folyó** hó 24-én szerdán „dominós estét” rendez, s ez uton is fölkeri az érdeklődőket, hogy a mulatságon dominóban sziveskedjenek megjelenni.

A „Székely-Udvarhely” hazafias zászlózára Kossuth Lajos nagy hazánkfia dicső eszméi: a szabadság egyenlőség és testvériség hármas jellegje tisztán, hamisítás nélkül van felírva. Csakis ezáltal boldogul a hon és virul új életre a haza, melynek üdvéért e lap igazi lelkesedéssel küzd.

— **Szent Antal est.** A f. hó 23-án tartandó Szent Antal est. műsora a következő: Ének: Szent Antalhoz. Szavai: Dózsa Sári k. a. Énekel: Fridiger Gizella k. a. Szabad előadást tart: Embery Árpád főgimn. tan. ur. Hegedű duette: Foltbert Gusztáv és Molnár Géza főreal. VII. o. tanulók által. Harmoniumon kíséri Német Gyula zenetanár. Szavai: egy gimn. tanuló. Ének: Nézz le mennyből örökidre. Rendezők: Dézsi Ilona Lófy Mici.

Hazafias missziót végez aki a „Székely-Udvarhely”-nek ismerősei körében olvasókat és pártoló híveket gyűjt!

— **A „Magyar Lant” és „Zenélő-Magyarország”** társlapok idei 2 ik száma voltaképen a 303-dik. A lap vezérelke a miniszter zenei reformeszméivel foglalkozik, naplószerű rovata Erkel Lajos halálát, az Erdős Prévost párbajt, Vecsey Feri hangversenyét, stb. tárgyalja; a külföld rovata 150 éves Mozartról szól stb. Két zeneközleménye közül a magyar a kiadósabb: Rózsavölgyi Márk gyönyörű kesergője, a régi izléstelen letét helyett Huber Sándor könnyű, talpraesett átiratában A „Holdfény szerenád” („Mondschein serenád”) édes dallama rávall híres szerzőjére. Neil Mózesre, akitől az egész világon elterjedt „Hliovatha” című Intermezzo is való. A kettős zeneműfolyóirat ára negyedévre (12 szám 60 oldal modern és közkedvelt zenével) 3 korona. Előfizetések Klökner Ede zeneműkiadó vállalatához Budapestre József-körút 22/24 intézendők. Az érdekes és tartalmas kettős vállalatot olvasóink meleg érdeklődésébe ajánljuk.

— **Olvasóinkhoz.** Nagy napokat élünk. Ezeréves alkotmányunkat, nemzeti önállóságunkat Bécs ismét ostromolja. A szabad sajtóban van egyedüli biztosítéka hazafias küzdelmünknek. Az igaz függetlenségi ujságokat a kormány és felfogadott béresei még a leggaládabb preszszióval sem bírták elnémitani. Székely anyavárosunk és vármegyénk egyedüli tiszta, 48-as függetlenségi hírlapja: a „Székely-Udvarhely”, amely sokszoros előnyt nyújt előfizetőinek. Politikai tekintetben a „Székely-Udvarhely” megbízható, törhetetlen hazafiságtól

sugallt őszinteséggel tájékoztatja olvasóit a közéről érdeklődőkről. Kibővült tartalmából okulást nyer a Székelyföld sorsa iránt érdeklődő minden hazafi. Előfizetési ára pedig oly csekély, hogy azt a legszerényebb viszonyok között levő polgártársunk is megszerezheti magának. Negyedévre (három hónapra) 2 K 50 fillér. A „Budapesti Bazár” című kitűnő hazai divatújságot 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért kapják a „Székely-Udvarhely” előfizetői. Egyéb kedvezmények lapunk homlokzatán olvashatók. Előfizetések a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalához Székelyudvarhelyt (Kossuth Lajos utca) intézendők. Pártoljuk, támogassuk a magunk függetlenségi sajtóját, a mely kizárólag a székelység javáért önzetlenül működik s ami véleményünknek kíván érvényt szerezni minden téren.

— **Egészség-Naptár 1906-ra.** Negyedki évfolyamában jelent meg az idej Egészség-Naptár. Aránylag e rövid idő alatt sikerült e könyvnek meghódítani a nagy olvasóközönseget, mert rokonszenves azon törekvése, hogy a nagy közönységben fölébressze az érdeklődést az egészségügy iránt, a midőn arra tanítja az emberiséget, hogy: egészségét, legnagyobb kincsét, melyhez minden földi üdvössége kötve van, hogyan kell megóvni a lépten-nyomon fenyegető veszedelmek ellen. Gyakorlati érzéssel, évről-évre fokozódó buzgósággal oldja meg törekvését e kis könyvecske, a midőn tudósok és szaktekintélyek közreműködésével, tudományos alapon és mégis laikus által is könnyen megérthető módon anit arra, hogy mivel tartozik az egyes ember, a közönység és az állam is a közegészségügynek. E nemes pogrammot jelesen oldotta meg a Dr Márton Sándor szerkesztésében megjelent ez idej Naptár. Dr Bókay Árpád egyetemi tanár, a budapesti kir. orvosegyesület elnöke, „Előszó”-ban magyarázza, hogy „Egészség: boldogság! Egészség: jólét, mely jórészt magunktól, tanultságunktól függ”. A munka könnyebb tájékozás céljából öt csoportba van beosztva. A Naptár ára 1 korona. Kapható a Budapesti Hirlap Ujságvállalat könyvkereskedésében (Budapest, VIII. József-körút 5. sz.) és az összes hazai könyvkereskedésekben

Színház.

Csütörtökön Uti Gizella jutalomjátéka s egyben a társulat utolsó előadása volt. Ohnet „Vasgyárosát” adták — nagyon közepes sikerrel. Sem Uti Gizella, sem Miklósi Gábor nem elégitették ki a különben elég szép számmal megjelent közönseget. Mindkettő szintelen volt s azonfelül Uti mintha kissé kedvetlen is lett volna.

A közönység, melynek Uti az egész színi évad alatt kedveltje volt, 201 korona készpénzzel, egy selyem fáttyollal és több szép virág csokorral ajándékozta meg a jutalmazandót — mintegy korábbi érdemei elismerésül.

Megemlítjük itt, hogy jövőre Heves Béla szintársulata fog városunkban működni, még pedig a szerződés értelme szerint két ízben, u. m. május és október hónapban.

KÖZGAZDASÁG

Az udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől Sz.: 21—1906.

Felhívás.

A földmivelésügyi miniszterium f. év február, március, április és május hónapokban a brassói katonai

élelmi raktárból havonként 75 mm. korpát bocsátott rendelkezésre, mely a zivételár röktöni lefizetése mellett kisgazdáknak kiadandó, miről az érdekelteket azzal értesíti az elnökség, hogy szükségleteiket e hó végéig az egyesület titkárnál jelentsék be, illetve egy hónap alatt igénybe vevendő korpa árát fizessék be. Egy mázsa ára 6 K 17 f, a mihez zsákolásáért, illetve zsák árban, vasut-hoz való szállításért 66 fillér és a Székelyudvarhelyig, illetve beraktározásáig fizetendő díjak számítottanak.

Székelyudvarhely, 1906. jan. 20.

Az elnökség.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos:

Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

AZ EMULSIÓ SZÓ

zsiradék vagy olaj és víz keverékének vegyületét jelenti. Ha azonban tej és tejfel szolgál keverékül, akkor ez a vegyület a vajzsir-emulsió. A SCOTT-féle emulgálási eljárás szerint a csukamájolaj ilyen emulsió alakjában kerül forgalomba, ezáltal ép oly könnyen bevehető és emészthető mint a tej, melynek tápláló és gyógyító hatását nagy mértékben növeli.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr BUDA IEMIL

„Városi gyógyszertára” BUDAPEST, IV., Váci utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Szám: 8084., 8085., 8086—905. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvény szék mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy a székelyudvarhely város összesített árveréskönyvére végrehajthatónak íj. Rájk József és neje született Mészáros Vilma végrehajtást szenvedő ellen a) 554 korona tökekövetelés s ennek 1905. évi január hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai és késedelmi kamatai 55 korona eddigi, b) 1270 korona 30 fillér tőke, ennek 1905. január 1-től járó 5 százalékos kamata és 5 százalékos késedelmi kamata és 60 korona eddigi, c) 746 korona tőke, ennek 1905. január 1-től járó 5 százalékos kamata és 5 százalékos késedelmi kamata 56 korona eddigi költség, valamint a jelen kérésekért 15 korona + 15 korona + 15 koronában ugyszintén a még felmerülhető költségek kielégítése végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén fekvő a székelyudvarhelyi 69. számú telekjegyzőkönyvben + 121 a. és 122 helyzaji sz. a. telvett a faház és kert együtt 1469 korona 74. számú telekjegyzőkönyvben + 132 a. 133 hr. sz. alatt felvett faház és kert együtt 1477 korona, a 346 számú telekjegyzőkönyvben + 246 hr. sz. alatt felvett kert 16 korona, a 1394. sz. tljkönyvben felvett + 235/2, 245/4 hr. sz. kert együtt 14 korona, a 243 244 hr. sz. kert együtt 2 korona -becsárban külön telekkönyvi jószág testenként az 1906.

évi február hó 6 ik napjának d. e. 9 órájkor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhelyt, 1905. nov. 28.

Dr VOITH,

kir. tszéki egyes bír.

LEGDIVATOSABB

NÉVJEGYEKET

OLCSÓ ÁRON KÉSZIT

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyvnyomtató-intzete Székelyudvarhelyt.

Kiadó lakások. Székelyudvarhelyt, az Erzsébet-szálloda emeletén két lakrész és pedig 1 lakrész: 1 utcai, 2 udvari; 1 lakrész, 3 utcai, 2 udvari szobával és más mellék-helyiségekkel f. évi apr. 24 től bérbeadó. Értekezhetni Dézsi Antal háztulajdonosnál.

Előleges jelentés

A budapesti

URÁNIA

magyar tudományos színház

1906 január 23, 24 és 25-én

előadást tart

Székelyudvarhelyt a Budapest-szálló színháztermében

Január 23-án „Párisi asszony”.

Irta: Pekár Gyula.

Január 24-én „Skócia”. Irta: Gineverné Györy Ilona.

Január 25-én „Az orosz-japán háború”. Irta: Strausz Adolf. Bpsten eddig 140-szer adatott.

Jegyek előre már most az összes előadásokra válthatók:

Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében

Bővebbet a napi falragaszok.

Helyárak: Páholy 8 K, támlás-szék 2 K, zárt-szék 1 K 60 f, földszinti álló 1 K, karzati ülő I—II. 1 K, többi sor 60 f, karzati álló 40 f, katona-, diák- és gyermek-jegy 60 fillér.

Kiadó lakások.

A Kossuth utcában a Balázs Ignác-féle 16. sz. házban emeleti és földszintes lakások április 24-től kiadók. Értekezhetni lehet a háztulajdonosnál.

Téli menetrend.

Érvényes 1905. évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Nagyváradi — Predeal	Szv.	Gyv.
506	502	állomások	507	501
I-III.	I-II.		I-III.	I-II.
900	915	i Budapest k. p. u.	710	750
1152	1119	i Szolnok	322	532
1206	1132	i Szajol	304	519
144	1249	i Püspökladány	119	493
344	211	i Nagyváradi	1109	298
410	218	i Nagyváradi	1037	292
834	553	i Kolozsvár	605	1110
	915	i Deés	340	
	305	i „		
854	611	i Kolozsvár	521	1050
1016	726	i Aranyos-Gyéres	348	930
1044	750	i Székely-Kocsárd	307	900
453	1025	i Marosvásárhely	1225	588
588	526	i „	537	1128
1149	882	i Tövis	157	812
402		i Arad	635	
704		i „	850	
1258	904	i Küküllőszög	1248	735
818		i Söváradi		150
	355	i „	859	
157	943	i Kis-Kapus	1141	656
358	1257	i Nagy-Szeben	731	445
1120	731	i „	1257	915
218	947	i Kis-Kapus	1109	650
340	1053	i Segesvár	948	549
618	133	i Székelyudvarhely	705	305
347	1100	i Segesvár	922	542
750	209	i Brassó	532	245
106	652	i Kézdi-Vásárhely	Tv. 1016	
306		i Gyimes	szsz. 445	
	219	i Brassó	728	218
	381	i Predeal	612	112
	910	i Bukarest		805

Az aláhúzott számok éjjeli időt jelentenek.
Az i — indulás; é — érkezés.

Szám: 8872—905. tkvi.

Hirdetmény.

Kadicsfalva község telekkönyvei, átalakítás befejeztetve, erre nézve az 1892. XXIX. törvénycikk értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetve, ez azzal a felhívással tételük közé:

1. hogy mindazok kik az 1886. XXIX. törvénycikk 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. törvénycikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. törvénycikk 7. §. a) és az 1891. XVI. törvénycikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. törvénycikk 22. §-a alapján történt törlések évenyitelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. törvénycikk 16. és 18. §-ának értelmében — ide értve az utóbbi §-nak 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig

bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. törvénycikk 16-ik §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag

benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhely 1905. dec. 30.

Dr VOITH,

kir. tszéki egyes bíró.

KIADÓ LAKÁS,

mely áll 3 szoba, konyha, kamara stb hozzátartozóival s külön udvar 1906. évi április 24-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Természetes borok leszállított áron!

Rápolti Károly Kussuth Lajos utca 33. sz. alatt (a postával átellenben) levő lakása pincéjében a már hirdett természetes, tiszta jó minőségű borainak árát jelentékenyen leszállította. Az 1902, 1903. és 1904. évi terméseket most megadózza hektónként 62 koronáért, adózállan pedig 52 koronáért árusítja. Aki jó és tiszta bort akar kapni, forduljon nevezethez egész bizalommal.

NAPTÁRAK!

— AZ 1906 ÉVRE már megjelentek és kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű- és papírárukereskedésében

Előjegyzési naptár . . . 60 fillér.

Erdélyi képes naptár. 60 „

Az erdélyi vásárok legpontosabb jegyzékével.

A Liniment. Capsici comp.,
a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
pótléka.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt háziszor bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a Richter cégre.

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közsélynél, csúznál és meghűléseknel bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár
az „Arany oroslánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

Monogram - pecsétnyomók,

bélyegzők, ruhajelző eszközök, bélyegző-festékek és állandó festékpárnák dobozokban, mindenféle jelző-készülékek, címtáblák legelőnyösebben kaphatók

Betegh Pál és Társa

könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében
Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 15.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhégi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendeltenségeiben, az epekővek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvély- és mirigyda-gokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss töltés! — Raktár
SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kászoni Fokut víze 14 fillér!

Boros-forrás borvize 8 fillér

„Hermandol” kozet-papír a legjobb!

HEGEDŰ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA-,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZENYEK ÉS PENZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérmű bélyegzéshez,
minden betűvel, 1 d b 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv- és papírkerekedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Iskolás fiúk Diákok részére

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműek nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.

Divatos és olcsó ruha-vállalat mérték után,
a ruhák ingyen takarításával.

Legolcsóbb árak!

Úti bőröndök a legnagyobb választékban

Nagy választék nyakkendők- és kalapokban

Gyertyánty J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár **állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban**

8888 - 905. tlkv. szám.

Hirdetmény.

Décsfalva község telekkönyve birtok szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. törvények, 1889. XXXVIII. törvények és 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott:

1. Ez azzal a felhívással tétetik közre: hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. törvények 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. törvények 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. törvények 15. §-a) pontjába foglalt kiegészítéseit, valamint az 1889. XXXVIII. törvények 7. §-a) és az 1891. XVI. törvények 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. törvények 22 §-a) alapján történt közlések érvénytelenségét kimutatja, evégből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meghosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kérések annak a harmadik személynek aki időközben nyilvánkönyvi

jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. törvények 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. törvények 5. 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül, az 1892. XXIX. törvények szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. törvények 16 §-a) alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó, kérvényüket hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmula után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jó hizemü

harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseiket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti iratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságól.

Székelyudvarhely, 1905. dec 29.

Dr VOITH.

kir. tszéki egyes bír.

21-906 vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 212-906. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi id. Galter Jánosnak képviselve Jánosi Gyula ügyvéd által, székelyudvarhelyi Losdorfer Alvin ellen 2479 korona 75 fillér tőke járuléka iránti ügyben, alpereseknél Székelyudvarhelyen összesen 2230 korona 20 fillérre becsült következő javai, u. m.: négy darab nyári férfimellény, 1 férfi színes alsónadrág, 29 női öv, 12

darab női bőrv, 12 drb női keztyű bőrből, egy pár kalucsni és még 7-től 90 tétel alatti különféle üzleti ingók székelyudvarhelyen alperes Losdorfer Alvin kereskedése helyiségében 1906. február hó 1-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek át fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Székelyudvarhelyt, 1906 jan. 19.

BIRÓ SANDOR s. k.
kir. végrehajtó.

Kiadó bolt helyiségek.

Az ev. ref. egyházközség a templom sarkán levő, jelenleg Kovács Gergely és Kovács Ferenc által birtolt helyiségeit, f. hó 28 án d. e. 11 órakor a ref. leányiskola helyiségében, nyilvános árverésen haszonbérbe fogja adni. *A presbiterium.*

Kedvező alkalom a legolcsóbb bevásárlásra!

NAGY ALKALMI VÁSÁR!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet a jövő év elején a Fröhlich Testvérek ujonnan épült házába szándékozom áthelyezni, ennél fogva elhatároztam, hogy az üzletemben levő árukat, u. m. mindennemű porcellán- és üvegkészleteket, tejes, fehér- és ebédlő **szervizeket** és **edényeket**, **evőeszközöket**, mindennemű fali, asztali, ebédlő, függő, luster és éjjeli **lámpákat**, **kina-ezüst** disztárgyakat, fali, asztali és zseb **tükröket**, **majolika** vázák és disztárgyak, dohány- és oldaltárcák és pénzes erszényeket, óvodás és iskolásgyermekeknek iskola-táskák, bevásárlási táskák és kosarakat, **sétapálcákat**, fog-, haj- és ruha-**keféket**, dominó, sakkjáték és egyéb **társasjátékokat**, asztali és állványos **dohányzó-készleteket**, ecet-, olaj- és sótartókat, **Gyermek-bábukat**, **pipere-cikkeket**, **pipere szappanokat**, gipsz-alakokat és számtalan itt fel nem sorolt tárgyakat **bámulatos olcsó áron kiárusítom!!** Midőn ezen körülményről a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, együttal b. pártfogását kérem kiváló tisztelettel **Szentpétery Gergely.**

Költözök és miatt nagy kiárusítás!

Bámulatos olcsó árak! Kedvező alkalom!

Csak rövid ideig! Ragadjuk meg az alkalmat!

Naponta friss szállítmányú kiváló finom tea-vaját $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ klgr.-os adagokban, előnyös árak mellett január 24 től kezdődőleg, az egyedüli főelárústóknál mindig kaphatók

A Világhírű csiraképes *Erfurti gazdasági, konyhakerti és virágmagvak* dúsválasztékban kaphatók.

Kitünő Erdélyi hegyi borok

a legelőnyösebb árak mellett

Haáb és Heitz cégnél kapható.

Asztali bor	1 l.	32 kr.
Marosmenti bor	1 l.	40 "
Finom pecsenye bor	1 l.	50 "
Traumini bor	1 l.	60 "

Nagyobb mennyiségű vételnél árkedvezmény.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Haáb és Heitz.

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

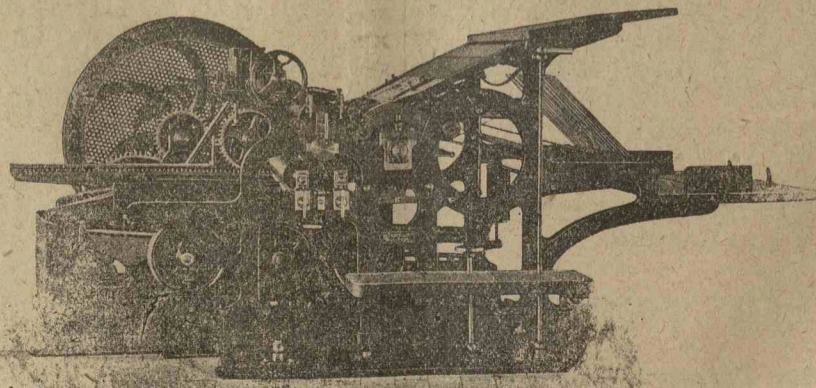
Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabiroi, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA**KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS**

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfelszámítás nélkül megrendelhetők.

Zeneművek papir-, író- és rajzszerkek

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberen-dezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Nyomatott Betegh Pal es Tarsa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1906.